

INFORMACIJA

o zaključivanju Sporazuma o saradnji u vezi nabavki vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga između Vlade Crne Gore i Vlade Savezne Republike Njemačke

Ministarstvo odbrane Crne Gore je, u cilju unapređenja bilateralne saradnje sa Saveznom Republikom Njemačkom u oblasti odbrane i stvaranja institucionalnog okvira za realizaciju budućih projekata nabavke vojne i odbrambene opreme, pripremlilo tekst Sporazuma o saradnji u vezi nabavki vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga između Vlade Crne Gore i Vlade Savezne Republike Njemačke.

Predloženi sporazum predstavlja krovni okvir za uspostavljanje modela saradnje između dvije vlade u oblasti nabavki vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga po principu „vlada-vladi“ (G2G – Government to Government). Sporazum ne proizvodi neposredne finansijske obaveze za Crnu Goru niti predstavlja osnov za konkretnu nabavku, već samo uspostavlja pravni i institucionalni okvir koji će omogućiti realizaciju budućih projekata od interesa za Ministarstvo odbrane i Vojsku Crne Gore.

Zaključivanjem predmetnog sporazuma stvorili bi se uslovi za efikasniju komunikaciju i saradnju sa relevantnim njemačkim institucijama i kompanijama iz oblasti odbrambene industrije, naročito imajući u vidu potrebe Ministarstva odbrane u segmentu modernizacije i opremanja Vojske Crne Gore.

Poseban značaj sporazuma ogleda se u mogućnosti pribavljanja ponuda renomiranih njemačkih kompanija koje predstavljaju jedne od vodećih subjekata na međunarodnom tržištu odbrambene industrije.

Imajući u vidu aktuelne potrebe daljeg razvoja sposobnosti Vojske Crne Gore, kao i nastavak procesa modernizacije u skladu sa NATO standardima, navedeni okvir saradnje bi omogućio sagledavanje tehničkih i finansijskih rješenja koja nude njemačke kompanije kao prepoznati i pouzdani partneri u oblasti odbrambene industrije.

Sporazum predviđa da će za svaki pojedinačni projekat nabavke, obuke ili usluge biti zaključen poseban sporazum odnosno ugovor kojim će se definisati konkretni uslovi, predmet nabavke, finansijski aspekti i ostala prava i obaveze ugovornih strana. Svaki takav pojedinačni aranžman biće dostavljen Vladi Crne Gore na razmatranje i odlučivanje prije njegovog potpisivanja.

SPORAZUM
O SARADNJI U VEZI NABAVKI VOJNE I ODMBRAMBENE OPREME, OBUKE I
USLUGA
IZMEĐU
VLADE VLADE CRNE GORE

I
VLADE SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE

Ovaj **sporazum** između **VLADE CRNE GORE**, (u daljem tekstu “**MNE**”) i **VLADE SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE**, (u daljem tekstu “**DEU**”) se odnosi na sporazume između vlada (G2G-sporazumi) koji uključuju nabavku vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga i pruža politički okvir za zaključivanje sporazuma između vlada **MNE** i **DEU** (zajednički naziv “**Učesnici**”) imajući u vidu da

- G2G-sporazumi bi bili korisni za učesnike i olakšali bi i poboljšali dogovore i saradnju između njih i
- G2G-Sporazumi na koje se poziva ovaj sporazum neće se smatrati redovnim komercijalnim sporazumima, već sporazumima između vlada u tehničkom smislu, koji će uzeti u obzir odnos između učesnika i njihove posebne potrebe.

Učesnici su se sporazumjeli o sljedećem:

1. Ovaj sporazum se odnosi samo na G2G sporazume za nabavku vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga koje će se sprovoditi između učesnika. Za potrebe ovog sporazuma, sporazumi između vlada će se shvatiti kao pravno obavezujući ugovori o nabavci između učesnika. Vojna i odbrambena oprema, obuka i usluge će se nabavljati u skladu sa Posebnom procedurom u Aneksu koji sadrži detalje o sadržaju i postupku.
2. Ovaj sporazum nije namijenjen da bude u suprotnosti sa bilo kojim nacionalnim zakonom Učesnika ili bilo kojim zakonom Evropske unije ili bilo kojim drugim međunarodnim sporazumom ili obavezom koju su Učesnici preuzeli prema bilo kojoj trećoj strani.
3. MNE će identifikovati projekte ili aktivnosti za koje su roba i usluge dostupni za nabavku od kompanija sa sjedištem u Saveznoj Republici Nemačkoj i može zatražiti od DEU da predstavi predloge tih kompanija koje su bile podvrgnute dužnoj pažnji DEU u pogledu njihovih tehničkih, finansijskih i upravljačkih sposobnosti i etičkih standarda. Svi pregovori, uključujući i one koji se odnose na ugovorne uslove, u vezi sa ovim projektima biće između MNE i DEU.
4. MNE će poslati zahtjeve za predloge za razvoj, sticanje ili nabavku vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga Kontakt osobama identifikovanim u stavu 9 ovog sporazuma.
5. Zahtjevi za predloge poslati DEU neće spriječiti MNE da traži druge dobavljače opreme, materijala, sistema i/ili usluga iz drugih izvora koje smatra prikladnim.

6. DEU će se potruditi da odgovori na svaki zahtjev za predlog u roku od devedeset (90) dana sa „Nema ponude“ ili pozitivnim odgovorom sa bitnim detaljima predloga. MNE neće odbiti razuman zahtjev DEU za produženje roka.

7. U slučaju da je MNE zainteresovana za predlog, obavijestiće DEU, a učesnici će pregovarati i finalizovati ugovor neophodan za nabavku opreme, materijala, sistema i/ili usluga.

8. MNE će biti odgovorna da osigura da svaka isporučena oprema nabavljena u skladu sa ovim sporazumom bude oslobođena PDV-a i carine u Crnoj Gori, u skladu sa nacionalnim zakonima Crne Gore.

9. Sva prepiska i komunikacija između učesnika u vezi sa sprovođenjem ovog sporazuma obavljat će se putem i između sljedećih kontakt osoba (PoC):

Za MNE:

Ministarstvo odbrane Crne Gore
Direktorat za logistiku
Jovana Tomaševića, br. 29
81 000 Podgorica, Crna Gora

Za DEU:

Savezno Ministarstvo odbrane
Kancelarija za vladine sporazume
Stauffenbergstr. 18
10785 Berlin

10. Ovaj sporazum može biti izmijenjen međusobnim pisanim sporazumom Učesnika.

11. Ovaj sporazum stupa na snagu od datuma posljednjeg potpisa.

12. Iako ovaj sporazum ne stvara obavezujuće pravne obaveze između Učesnika, svaki ugovor koji je potpisan u skladu sa ovim sporazumom treba da bude obavezujući za potpisnike tog ugovora i biće regulisan sopstvenim uslovima.

Ovaj sporazum je potpisan u dvije originalne kopije na engleskom jeziku dana _____ 2026. godine [u _____].

ZA VLADU CRNE GORE

Dragan Krapović

MINISTAR ODBRANE

ZA VLADU SAVEZNE REPUBLIKE
NJEMAČKE

Boris Pistorius

MINISTAR ODRANE

ARRANGEMENT
ON COOPERATION RELATED TO PROCUREMENT OF MILITARY AND DEFENCE
EQUIPMENT, TRAINING AND SERVICES
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO
AND
THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY

This **Arrangement** between **THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO**, hereinafter referred to as “**MNE**”, and **THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY**, hereinafter referred to as “**DEU**” relates to Government-to-Government Agreements (G2G-Agreements) involving acquisitions of military and defence equipment, training and services and provides a political framework for the conclusion of Government-to-Government-Agreements.

MNE and **DEU** (hereinafter referred to as the “**Participants**”) **consider that**

- G2G-Agreements would be beneficial to the Participants and would facilitate and improve arrangements and cooperation between them and
- G2G-Agreements referred to by this Arrangement will not to be considered as regular commercial agreements, but rather as Government-to-Government Agreements in a technical sense, which will take into consideration the relationship between the Participants and their special needs.

The Participants have reached the following understanding:

1. This Arrangement refers only to G2G-Agreements for the procurement of military and defence equipment, training and services to be carried out by and between the Participants. For the purpose of this Arrangement, Government-to-Government Agreements will be understood as legally binding procurement contracts between the Participants. The military and defence equipment, training and services will be procured in accordance with the Special Procedures in the Annex which contains details on content and process.
2. This Arrangement is not intended to contradict any national law of the Participants or any law of the European Union or any other international agreement or commitment made by the Participants to any third party.
3. MNE will identify projects or activities for which goods and services are available for sourcing from companies established in the Federal Republic of Germany and may request DEU to present proposals from these companies that have been subjected to DEU due diligence in respect of their technical, financial and managerial capabilities and ethical standards. Any negotiations, including those related to contractual terms and conditions, related to these projects will be between DEU and MNE.
4. MNE will send requests for proposals to develop, acquire or procure military and defence equipment, training and services to the Points of Contact identified in Paragraph 9 hereof.

5. Requests for proposals sent to DEU will not prohibit MNE from pursuing other suppliers of equipment, materials, systems and/or services from other sources that it may deem appropriate.

6. DEU will endeavour to respond to any request for proposal within ninety (90) days with "No Offer" or a positive response with the material details of the proposal. MNE will not refuse a reasonable request by DEU to extend the period of time.

7. In the event that MNE is interested in the proposal, it will notify DEU and the Participants will negotiate and finalize the contract necessary for the procurement of the equipment, materials, systems and/or services.

8. MNE will be responsible to ensure that any delivered equipment procured in accordance with this Arrangement will be free of VAT and customs fee in Montenegro in accordance with national laws of Montenegro.

9. All correspondences and communication between the Participants with regard to the implementation of this Arrangement will be made by and between the following Points of Contact (PoC):

For MNE:

Ministry of Defence of Montenegro
Directorate for Logistics
Jovana Tomaševića, no. 29
81 000 Podgorica, Montenegro

For DEU:

Federal Ministry of Defence
Government-to-Government Office
Stauffenbergstr. 18
10785 Berlin

10. This Arrangement may be modified by mutual written arrangement of the Participants.

11. This Arrangement will enter into effect from the date of the last signature.

12. While this Arrangement does not create binding legal obligations between the Participants, any contract that has been signed under or pursuant to this Arrangement is intended to be binding upon the signatories of such contract and will be governed by its own terms and conditions.

Signed in two copies in the English language on _____, 2026 [at _____].

FOR THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO

FOR THE GOVERNMENT OF THE
FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY

Dragan Krapović

Boris Pistorius

MINISTER OF DEFENCE

MINISTER OF DEFENCE

Posebna procedura za implementaciju G2G sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Savezne Republike Njemačke

u skladu sa Sporazumom o saradnji u vezi nabavki vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga između između Vlade Crne Gore i Vlade Savezne Republike Njemačke

[potpisanim dana xx.yy.zzzz]

Napomena: Postupak opisan u nastavku je samo idealan skup koraka. Mogu se javiti varijacije i u pogledu sadržaja i u pogledu procesa.

Planirani proces za sprovođenje sporazuma između vlada (G2G-sporazumi) za nabavku vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga obuhvata pet glavnih koraka:

Prvi korak podrazumijeva potpisivanje ovog sporazuma, koji će činiti opštu međuvladinu, nepravno obavezujuću osnovu za saradnju u oblasti nabavke vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga na osnovu G2G-sporazuma.

Drugi korak je da Ministarstvo odbrane Crne Gore pošalje Ministarstvu odbrane Savezne Republike Njemačke zahtjev za zvanični predlog, u kojem će biti detaljno opisani specifični zahtjevi za vojnu i odbrambenu opremu, obuku i usluge koje treba nabaviti.

Efikasnost u nabavci i interoperabilnost vojne opreme su ključni faktori u izboru industrijskog partnera ili partnera na njemačkoj strani. Kad god je to moguće, Ministarstvo odbrane Savezne Republike Njemačke će koristiti postojeće njemačke ugovore o javnim nabavkama, koje je zaključila Kancelarija Savezne Republike Njemačke za opremu Bundesvera, informacione tehnologije i podršku u službi ili druge njemačke savezne agencije za javne nabavke.

Kao i G2G sporazumi, ovaj aranžman treba da se sprovede prateći ove posebne procedure i na njemačkoj i na crnogorskoj strani. Ministarstvo odbrane Savezne Republike Njemačke ne planira da koristi javne tendere za izbor industrijskih partnera. Učesnici dijele razumijevanje da se njemački zakon o javnim nabavkama neće primjenjivati.

Treći korak podrazumijeva pregovore između njemačkog i crnogorskog ministarstva odbrane o G2G sporazumu za vojnu i odbrambenu opremu, obuku i usluge uz učešće odgovarajućeg industrijskog proizvođača - ako je ovaj drugi već određen.

Četvrti korak je izrada i zaključivanje pravno obavezujućeg G2G-sporazuma. G2G-sporazum definiše sve relevantne aspekte G2G projekata, kao što su konkretan predmet nabavke, cijena, način plaćanja, vrijeme isporuke, garancije, rješavanje sporova itd.

Crna Gora će Saveznoj Republici Njemačkoj nadoknaditi troškove koji nastanu u sprovođenju posebnog G2G sporazuma. Tačan iznos ove naknade za posredovanje biće naveden u odgovarajućem G2G sporazumu i biće fakturisan nakon isporuke kupljene opreme.

Peti korak se sastoji od pregovora i zaključivanja komercijalnog sporazuma između Ministarstva odbrane Savezne Republike Njemačke (koje predstavlja Kancelarija Savezne Republike Njemačke za opremu Bundesvera, informacione tehnologije i podršku u službi ili druge njemačke savezne agencije za nabavke) i industrijskog dobavljača za nabavku vojne opreme za Ministarstvo odbrane Crne Gore.

**Special procedure for the implementation of the
Montenegrin-German
Government-to-Government Agreements**

in pursuance of the Arrangement on Cooperation related to Procurement of Military and Defence Equipment, Training and Services between MNE and DEU
[signed on xx.yy.zzzz]

Reminder: The procedure described below is only an ideal set of steps. Variations may occur in terms of both content and process.

The planned process for executing the Government-to-Government Agreements (G2G-Agreements) for the procurement of military and defence equipment, training and services involves five main steps:

The **first step** involves the signature of this Arrangement, which will form the general intergovernmental non-legally binding basis for cooperation in the field of procurement of military and defence equipment, training and services based on G2G-Agreements.

The **second step** is for the Montenegrin MOD to send the German MOD a request for an official proposal, detailing the specific requirements for the military and defence equipment, training and services to be procured.

Efficiency in procurement and interoperability of the military equipment are key factors in the selection of the industrial partner or partners on the German side. Whenever possible, the German MOD will therefore make use of existing German procurement contracts, concluded by the *German Federal Office of Bundeswehr Equipment, Information Technology and In-Service Support* or other German federal procurement agencies.

As the G2G-Agreements, this Arrangement should be implemented following these special procedures on both the German and Montenegrin sides. DEU MOD does not plan to use public tenders for the selection of industrial partners. The Participants share the understanding that German public procurement law will not apply.

The **third step** involves negotiations between the German and Montenegrin MOD regarding the G2G-Agreement for the military and defence equipment, training and services with the involvement of the corresponding industrial manufacturer - if the latter has already been determined.

Step four is drafting and conclusion of a legally binding G2G-Agreement. The G2G-Agreement defines all relevant aspects of the G2G-projects, such as specific subject of the procurement, price, method of payment, time of delivery, warranties, settlement of dispute etc.

Costs incurred on the German in implementing a specific G2G-Agreement will be reimbursed by Montenegro. The exact amount of this management fee will

be specified in the respective G2G- Agreement and will be invoiced after the delivery of the purchased item.

Step five consists of negotiation and the conclusion of the Commercial Agreement between the German MOD (represented by the German Federal Office of Bundeswehr Equipment, Information Technology and In-Service Support or other German federal procurement agencies) and the industrial partner on the procurement of the military equipment for the MOD of Montenegro.